

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **Allianz pojišťovna, a.s.**, sídlem Ke Štvanici 656/3, Praha 8, zastoupena Mgr. Bc. Janem Spáčilem, LL. M., advokátem se sídlem Italská 2581/67, Praha 2, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2020, č. j. 9872/20/5100-41456-711539, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2022, č. j. 9 Af 17/2020 - 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 4. 7. 2017 podala žalobkyně daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za období kalendářního roku 2016, ve kterém tvrdila daňovou povinnost ve výši 118.830.710 Kč s tím, že daň byla ke dni podání daňového přiznání uhrazena formou záloh v celkové výši 200.397.000 Kč, které ze zákona hradí. Měl ji tak vzniknout přeplatek ve výši 81.566.290 Kč.

[2] Dne 22. 11. 2017 obdržela žalobkyně platební výměr ze dne 15. 11. 2017, č. j. 184858/17/4200-13781-106685, kterým jí správce daně vyměřil daň z příjmů právnických osob za dané období ve výši 186.385.020 Kč, tedy daň vyšší o 67.554.310 Kč oproti dani tvrzené v daňovém přiznání. Důvodem bylo neuznání uplatněných daňových ztrát vyměřených u zanikajících společností.

[3] Proti tomu podala odvolání, kterému správce daně v plném rozsahu v rámci autoremedury [viz § 113 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném

v rozhodném období („daňový řád“) vyhověl. Následně uplatnila námitku podle dle § 254 odst. 5 daňového řádu, ve které žádala o předepsání úroku z neoprávněného jednání správce daně ve smyslu § 254 daňového řádu z částky 67.554.310 Kč. Tu správce daně zamítl, stejně pak žalovaný následně zamítl i odvolání proti zamítnutí této námitky.

[4] Proti zamítnutí odvolání žalobkyně dále brojila správní žalobou, kterou však Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) nadepsaným rozsudkem rovněž zamítl.

[5] Soud zrekapituloval skutkový stav, který není mezi účastníky sporný, a uvedl, že podaným odvoláním došlo k faktickému odkladu splatnosti částky 67.554.310 Kč, neboť odložilo právní moc platebního výměru, přičemž na právní moc tohoto platebního výměru byla splatnost této částky navázána. V důsledku toho se uvedená částka nestala splatnou, záloha, která byla ponechána na osobním daňovém účtu žalobkyně, nebyla započtena na vyměřenou daň, a nebyla proto splněna druhá zákonná podmínka dle § 254 odst. 1 daňového řádu pro vznik nároku na přiznání úroků z neoprávněného jednání správce (splatnost nesprávně stanovené daně). Rovněž upozornil, že žalobkyně měla možnost požádat správce daně o vrácení nepravomocně stanoveného rozdílu na dani ve výši 67.554.310 Kč, avšak neučinila tak (resp. svou žádost vzala zpět a souhlasila s ponecháním této částky na svém osobním daňovém účtu do doby rozhodnutí žalovaného o podaném odvolání).

[6] Soud rovněž odmítl další dílčí argumenty žalobkyně, přičemž odkázal na relevantní judikaturu správních soudů.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, a to z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Namítla, že v nyní posuzovaném případě jsou naplněny jak jednotlivé podmínky vyplývající ze znění dotčeného ustanovení § 254 odst. 1 daňového řádu, tak je zachován jeho smysl a účel, tj. poskytnout satisfakci daňovým subjektům, kterým v důsledku nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu vznikla povinnost uhradit finanční prostředky, které by jinak hradit nemusely, eventuálně kompenzovat nemožnost disponovat finančními prostředky, kterými by, nebýt nezákonného rozhodnutí, disponovat mohly.

[9] Dále uvedla, že zálohy na daň byly uhrazeny v souvislosti s platebním výměrem a v návaznosti na postup správce daně, přičemž v důsledku vydání platebního výměru nebyla sporná částka vrácena. Odkázala přitom na rozsudek ze dne 25. 9. 2014, č. j. 7 Aps 3/2013 - 34 („rozsudek ve věci Kordárna“), dle kterého se pod pojmem „*částka, která byla daňovým subjektem uhrazená*“ rozumí nejen finanční prostředky, které daňový subjekt aktivně převedl na příslušný účet u správce daně, ale rovněž částka, která nebyla daňovému subjektu v důsledku nezákonného rozhodnutí či nezákonného postupu vrácena.

[10] Následně shrnuje, že k naplnění druhé podmínky pro vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně není nezbytně nutné, aby došlo k aktivní úhradě daňového nedoplatku ze strany stěžovatelky, ale postačí, že zálohy byly hrazeny na daň stanovenou platebním výměrem za zdaňovací období, tj. ve věcné a časové souvislosti s ním, a v souvislosti s vydáním nezákonného platebního výměru nebyla sporná částka 67.554.310 Kč stěžovatelce vrácena.

pokračování

[11] Za další spornou otázku pak stěžovatelka označila posouzení, kdy nastala splatnost sporné částky, neboť je přesvědčena, že institut náhradní splatnosti nevyklučuje vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně.

[12] V souvislosti se samotnou daňovou povinností, a tedy i se spornou částkou 67.554.310 Kč, uvedla, že prostřednictvím záloh uhradila částku 200.397.000 Kč převyšující jak částku daně tvrzené (tj. 118.830.710 Kč), tak částku daně původně vyměřené (tj. 186.385.020 Kč). Sporná částka 67.554.310 Kč tak byla v důsledku nezákonného platebního výměru po celou dobu uložena na osobním daňovém účtu stěžovatelky, a ta s ní proto nemohla jakkoliv nakládat.

[13] Soud pochybil, neboť nerozlišuje situace, ve kterých je daň hrazena prostřednictvím pravidelných čtvrtletních záloh, od situace, ve kterých byla daň uhrazena „dobrovolně“ v náhradní lhůtě splatnosti dle § 139 odst. 3 daňového řádu. Městský soud tak svou argumentaci opřel o odkazy na judikaturu, která není skutkově ani právně přílehlavá, a nelze ji proto aplikovat na nyní posuzovaný případ.

[14] Možnost uhradit spornou částku v náhradní lhůtě splatnosti nadto nelze odvodit ani z platebního výměru; náhradní lhůtu splatnosti totiž obsahuje platební údaj pro úhradu rozdílu mezi vyměřenou daní a daní tvrzenou stěžovatelkou v daňovém přiznání. Správce daně v platebním výměru přitom nebral v potaz skutečnost, že stěžovatelka prostřednictvím záloh uhradila částku převyšující jak částku daně tvrzené, tak částku daně původně vyměřené a o jakékoli aktivní úhradě v jejím případě nemůže být řeč.

[15] Dále pak dodala, že k úhradě sporné částky došlo již dnem původní splatnosti daně, a proto jí náleží úrok právě ode dne původní splatnosti daně, případně je pro ni akceptovatelný též úrok ode dne vydání platebního výměru.

[16] V případě, že by Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání nejsou splněny, stěžovatelka namítla, že by tím došlo k nepřipustnému zásahu do jejích vlastnických práv garantovaných ústavním pořádkem. Analogicky by se proto měl uplatnit § 155 odst. 5 daňového řádu a měly by být přiznány alespoň úroky z neoprávněně zadržované částky.

[17] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí podané kasační stížnosti, přičemž v podrobnostech odkázal na závěry napadeného rozsudku, se kterými se plně ztotožnil. Dodal, že na nyní posuzovaný případ plně dopadá dosavadní judikatura správních soudů tak, jak na ni odkazuje městský soud. Za klíčové považuje, že rozdíl ve výši 67.554.310 Kč mezi daní tvrzenou stěžovatelkou a daní vyměřenou správcem daně nebyl díky její procesní aktivitě nikdy splatný, a tudíž nikdy nevznikla povinnost k jeho úhradě. Před uplynutím náhradní lhůty splatnosti jsou částky uhrazené na zálohy na daň stále přeplatkem na dani, o jehož vrácení si může daňový subjekt požádat postupem podle § 155 daňového řádu, čehož si stěžovatelka byla dobře vědoma. Stěžovatelka nemůže argumentovat tím, že by byla uvedená částka správcem daně nezákonně „zadržována“, pokud rozhodnutí o jejím ponechání na osobním daňovém účtu učinila sama. Nedůvodný je též odkaz na § 155 odst. 5 daňového řádu, neboť ten se uplatní toliko za situace, ve které vratitelný přeplatek na dani není vrácen ve lhůtě dle odst. 3 citovaného ustanovení, tj. jedná se o sankci správci daně za jeho pochybení s vrácením přeplatku.

[18] Na toto vyjádření reagovala stěžovatelka replikou, ve které odmítla argumentaci žalovaného a dodala, že byť formálně mohla o vrácení sporné částky požádat, této žádosti by nejspíše nebylo vyhověno.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s.. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že **není** důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že krajský (městský) soud nemá povinnost reagovat na každou dílčí žalobní argumentaci (a v žalobě obecně zmíněné tvrzení) a tu obsáhle vyvrátit. Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné tedy je, aby se soud ve svém rozhodnutí zabýval všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33, či rovněž náleží ÚS ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

[20] Podle § 254 odst. 1 věty první daňového řádu účinného v rozhodné době platilo, že *„Dojde-li ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně z důvodu nezákonnosti nebo z důvodu nesprávného úředního postupu správce daně, náleží daňovému subjektu úrok z částky, která byla daňovým subjektem ubražena na základě tohoto rozhodnutí nebo v souvislosti s tímto rozhodnutím, který odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úbrady.“*

[21] Jak správně konstatoval městský soud, právní úprava spojuje vznik nároku na úrok s kumulativním splněním dvou vymezených podmínek. Prvou je existence rozhodnutí o stanovení daně, které bylo zrušeno nebo změno, či prohlášeno za nicotné, a to buď z důvodu jeho nezákonnosti, nebo z důvodu nesprávného úředního postupu, popřípadě z obou důvodů současně. Druhou nezbytnou podmínkou je, že již nastala splatnost nesprávně stanovené daně, resp. došlo k její úhradě, v případě zaplacení po splatnosti (daně). Srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 Afs 94/2014 - 53, ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 Afs 42/2017 - 30, ze dne 18. 9. 2018, č. j. 9 Afs 192/2017 - 37 či ze dne 26. 9. 2018, č. j. 8 Afs 85/2018 - 40. Není sporu o tom, že první podmínka je v této věci splněna. Podstatou jinak obsáhlé kasační stížnosti je spor, zda byla splněna také druhá podmínka.

[22] Dříve, než kasační soud přistoupí k vyhodnocení této sporné otázky, považuje za vhodné připomenout, že z jeho judikatury i z důvodové zprávy plyne, že primárním účelem úpravy obsažené v § 254 daňového řádu je paušalizovaná náhrada „škody“ vzniklé daňovému subjektu za neoprávněné jednání správce daně a nahrazení „ceny peněz“, s nimiž daňový subjekt nemohl disponovat (srov. rozsudek ze dne 22. 12. 2015, č. j. 3 As 113/2014 - 47; rozsudek ze dne 15. 9. 2016, č. j. 9 Afs 128/2016 - 39, bod 49, rozsudek ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Afs 148/2017 - 36, bod 35 a 43). Z toho důvodu se ostatně takto přiznané úroky dle § 254 odst. 6 daňového řádu započítávají na přiznanou náhradu škody nebo přiznané zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou daňovému subjektu nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně.

[23] I v nyní posuzovaném případě stěžovatelka opakovaně a soustavně hovoří o „zadržované částce“ a na svém navazujícím tvrzení o „zadržování částky správcem daně“ dále vystavěla podstatnou část své kasační argumentace. Jak však správně upozornil žalovaný i městský soud, toto označení není správné. Pro rozdíl na dani ve výši 67 554 310 Kč (spornou částku) totiž byla stanovena v souladu s § 139 odst. 3 daňového řádu náhradní lhůta splatnosti do 15 dnů ode dne

pokračování

právní moci platebního výměru, který však nenabyl právní moci v důsledku podání odvolání, kterému žalovaný následně zcela vyhověl (shodně viz body 31 a následující napadeného rozsudku; tam citovaná odborná literatura a judikatura správních soudů, na které kasační soud tímto v podrobnostech odkazuje). V důsledku toho mohla stěžovatelka s částkou volně disponovat a kupříkladu požádat o vrácení přeplatku zpět, použít ji na úhradu jiné splatné daně apod. Toho si pak byla dobře vědoma, neboť žádost o vrácení přeplatku skutečně podala, byť následně ji vzala zpět, a dále výslovně souhlasila, že sporná částka do právní moci platebního výměru zůstane na osobním daňovém účtu daňového subjektu. V tomto zásadním ohledu je nyní posuzovaná situace zcela odlišná od případů, na které odkazuje stěžovatelka a ve kterých naopak daňový subjekt s přeplatkem disponovat nemohl a skutečně tak byl „zadržován“ správcem daně; její následná argumentace navazující na toto tvrzení tedy je lichá.

[24] Plně lze dále též odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2018, č. j. 9 Afs 192/2017 - 37, dle kterého „*Jelikož neuplynula stanovená lhůta k plnění, nebyla splněna jedna z podmínek pro to, aby nastala vykonatelnost rozhodnutí. Rozhodnutí správce daně tedy nebylo vykonatelné a stěžovatelka se tudíž nemusela obávat vymáhání splnění daňové povinnosti ze strany správce daně, neboť doměřená daň nebyla splatnou. Nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně tak stěžovatelce nevznikl, neboť nenastala splatnost daně a nebyla tak splněna druhá ze zákonných podmínek*“. V souladu s výše uvedeným cílem § 254 daňového řádu je podstatné, že ani v nyní posuzovaném případě nenastala splatnost doměřené daně; platební výměr tak nebyl vykonatelný, a již proto není splněna druhá zákonná podmínka pro vznik úroku z neoprávněného jednání správce daně.

[25] Zcela správně pak městský soud v této souvislosti citoval i z rozsudku kasačního soudu ze dne 14. 3. 2018 č. j. 6 Afs 399/2017 - 26, kde dovedl, že „*ačkoli odvolání proti (dodatečným) platebním výměrům daňový řád výslovně odkladný účinek nepřiznává, stanoví splatnost daně vyměřené (doměřené) rozhodnutím správce daně ve lhůtě patnácti dnů od právní moci rozhodnutí (§ 139 odst. 3 a § 143 odst. 5 daňového řádu). Důsledky jsou přitom podobné těm, jaké by měl odkladný účinek odvolání proti platebním výměrům, neboť splatnost, a tedy i vymahatelnost vyměřené (doměřené) částky se odsouvá až za právní moc rozhodnutí*“.

[26] Závěrům této judikatury se stěžovatelka brání s tím, že ona se sice též nemusela obávat vymáhání splnění daňové povinnosti, ale to proto, že sporná částka byla již zaplacená v zálohových platbách. Uvedená skutečnost však není relevantní, neboť nijak nesouvisí s případným neoprávněným jednáním správce daně. Úhrada daně zálohovým mechanismem je principem zákonným, který navíc umožňuje požádat i o změnu (například snížení záloh) dle § 174 odst. 5 daňového řádu. Obdobně nelze ani přisvědčit nesprávné argumentaci uvedené v bodě 4. 19 a následujících kasační stížnosti, neboť okamžik splatnosti daně (ve vztahu k účinkům podaného odvolání a stanovení náhradní lhůty) není závislý na tom, z jakého titulu daňový subjekt hradí peněžité částky na svůj osobní daňový účet, tj. zda je uhradil z důvodu své zákonné povinnosti platit zálohy na daň, anebo je uhradil dobrovolně před uplynutím náhradní lhůty splatnosti.

[27] Se stěžovatelkou lze souhlasit pouze v tom, že ve smyslu rozhodnutí ve věci Kordárna (viz výše), pod pojmem „*částka, která byla daňovým subjektem ubrazená*“, se rozumí nejen finanční prostředky, které daňový subjekt aktivně převedl na příslušný účet u správce daně, ale rovněž částka, která nebyla daňovému subjektu v důsledku nezákonného rozhodnutí či nezákonného postupu vrácena, popřípadě též částka, která již byla uhrazena formou záloh a která by však musela být správcem daně skutečně zadržována, tj. daňový subjekt by s ní nemohl nijak disponovat. Tak tomu ale v nyní souzeném případě nebylo.

[28] Naopak lze odkázat též na rozsudek kasačního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 7 Afs 354/2019 - 25, dle kterého „*daňovému subjektu nenáleží úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, z částek, které uhradil na osobní daňový*

účet po dobu trvání odkladného účinku žaloby proti pravomocnému rozhodnutí ve věci doměření daně, na jejíž úhradu byly tyto částky určeny. “

[29] Kasační soud tak standardně rozhoduje, že (vztaheno na nyní řešený případ) pokud se daňový subjekt z vlastního rozhodnutí/procesní strategie rozhodne zaslat/ponechat finanční prostředky na svém osobním daňovém účtu, nelze to přičítat k tíži správce daně, a nevzniká mu zde proto nárok na úroky dle § 254 daňového řádu. Není totiž naplněn ani základní účel uvedeného kompenzačního mechanismu, dle kterého uvedené ustanovení pokrývá „škody daňovému subjektu za neoprávněné jednání správce daně a nabrání „ceny peněz“, s nimiž daňový subjekt nemohl disponovat“. Vzhledem k výše uvedenému tak ani nedošlo k nezákonnému zásahu do ústavně garantovaných práv stěžovatelky.

[30] Obdobně je třeba vykládat též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Afs 27/2017 - 45, dle kterého „úrok z prodlení je stanoven jako ekonomická náhrada za nedoplatky peněžních prostředků na daních, které musí veřejné rozpočty získávat z jiných zdrojů (viz § 252 daňového řádu), shodnou optikou je třeba nahlížet na úrok z částky, která byla daňovým subjektem ubrána na základě rozhodnutí o stanovení daně, jež bylo později zrušeno, změněno či prohlášeno nicotným z důvodu nezákonnosti nebo nesprávného úředního postupu správce daně. Úrok by měl daňovému subjektu nabrzovat újmu spočívající v nemožnosti nakládat s finančními prostředky v důsledku nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu správce daně. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 Afs 94/2014 - 53, „smyslem úroku je satisfakce osobám, které byly z titulu nezákonných rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu povinny uhradit finanční částky, které by jinak, nebýt nezákonného rozhodnutí, bradit nemusely““. Ačkoliv se může jevit určitá podobnost úroku z prodlení dle § 252 daňového řádu a úroku dle § 254 téhož zákona, nelze odhlédnout od zcela jiných podmínek, na které je jejich vznik navázán. Zatímco úrok z prodlení běží v případě stanovení náhradního dne splatnosti daně již ode dne původní splatnosti daně (viz § 252 odst. 2 věty poslední daňového řádu a shodně též viz bod 30 napadeného rozsudku), úrok z neoprávněného jednání správce daně běží ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady (viz § 254 odst. 1 daňového řádu).

[31] Ve vztahu k argumentaci stěžovatelky v její replice kasační soud uvádí, že je mimoběžné s předmětem nyní souzeného případu zabývat se hypotetickou situací, ve které by její žádost o vrácení přeplatku byla zamítnuta. V nyní souzeném případě se jedná toliko o spekulativní scénář. Nepodložené je dále její tvrzení, že podanou žádost o vrácení přeplatku vzala zpět na základě „pokynu“ správního orgánu, neboť uvedená skutečnost z ničeho neplyne. Naopak, po zpětvzetí první žádosti podala žádost druhou, ve které znovu požádala o vrácení celého přeplatku, přičemž dále výslovně s ohledem na spornou povahu přeplatku souhlasila též, pokud správce daně vrátí toliko nespornou část přeplatku ve výši 14.011.980 Kč.

[32] V kasační stížnosti stěžovatelka dále namítla nesprávnou formulaci výzvy uvedenou v platebním výměru. Tuto námitku je však třeba odmítnout jako nepřijatelnou, neboť nebyla včas uplatněna v řízení před městským soudem. V tomto ohledu odkazuje Nejvyšší správní soud na § 104 odst. 4 s. ř. s., dle kterého „kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jebož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.“ Shodně pak judikatura Nejvyššího správního soudu uvádí, že citované ustanovení brání uplatnění jiných námitek než těch, které byly včas uplatněny v řízení před krajským soudem, pokud je stěžovatel nemohl uplatnit již v řízení před soudem prvního stupně. V nyní projednávané věci proto nelze přihlížet k námitce, která nebyla řádně a včas uplatněna již v řízení před městským soudem.

[33] Vzhledem k výše uvedenému závěru, že stěžovatelce nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu nevznikl, je nyní již bezpředmětné zabývat se otázkou, od jakého data by měl tento úrok běžet.

pokračování

[34] Závěrem je nutno odmítnout též její alternativní požadavek na přiznání úroků z neoprávněně zadržovaných částek ve smyslu § 155 odst. 5 daňového řádu v tehdy účinném znění. Kasační soud se i v této otázce ztotožňuje se závěry městského soudu, neboť úrok dle uvedeného ustanovení se výslovně uplatní toliko za situace, ve které přeplatek na dani, který je vratitelný, není vrácen ve lhůtě dle odst. 3 daného ustanovení, tj. jedná se o sankci uvalenou na správce daně za jeho pochybení s vrácením přeplatku. Z rozsudku ve věci Kordárna pak shodně vyplývá, že „úrok z vratitelného přeplatku podle ust. § 155 odst. 5 daňového řádu je nárokem plynoucím ze zákonom dovoleného zadržování nadměrného odpočtu plátců za účelem prověření oprávněnosti jeho nároku.“. V nyní posuzovaném případě však k zadržování nadměrného odpočtu (ani zadržování jiné částky) nedošlo.

[35] Rozsudek kasačního soudu ze dne 31. 3. 2022, č. j. 3 Afs 204/2020 - 60, není na nyní posuzovanou věc aplikovatelný, neboť se jednalo o skutkově zcela jinou situaci (nárok na úrok dle § 155 odst. 5 daňového řádu v případě, že v dodatečném daňovém přiznání daňový subjekt tvrdil daň nižší, která však byla potvrzena až v odvolacím řízení). Stěžovatelka nadto dále zcela opomíjí závěr uvedeného rozsudku; soud totiž uzavřel, že v projednávané věci nebyly splněny podmínky k „justičnímu aktivismu“ při výkladu zákona (respektive odstranění mezery v zákoně) a uvedené námitce tak nevyhověl. Shodně ani v nyní posuzovaném případě pro tento výjimečný postup soud nevidí důvod.

[36] Na těchto závěrech nemůže nic změnit ani stěžovatelčino opakované tvrzení, že „nemohla téměř rok disponovat s částkou 67 554 310 Kč. Tato částka přitom po celou dobu jednak podléhala vlivům inflace, ale především nemohla stěžovatelka tyto finanční prostředky použít v rámci své podnikatelské činnosti a dále je zhodnocovat“. Toto tvrzení již výše Nejvyšší správní soud vyvrátil, a závěrem proto opakovaně konstatuje, že oproti případům odkazovaným stěžovatelkou bylo v nyní posuzovaném případě jejím dobrovolným rozhodnutím ponechat spornou částku na osobním daňovém účtu, přičemž tuto částku správce daně nepoužil na úhradu daně (do její splatnosti).

IV. Závěr a náklady řízení

[37] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[38] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2022

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu